

**SLOVENSKI
PRESEDNIK
SPREJEL
PORABSKE SLO-
VENCE
STR. 2**

**SLOVESKA
KULTURA SE
SVETI
VSEPOSEDIK,
GDÉ SO
SLOVENC
STR. 4**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 26. januarja 2011 ☼ Leto XXII, št. 4

Z balom so oprli fašenski cajt

Letošnja zima je do tega mau večkrat trnok mila bila, v Somboteli je snejg samo enkrat ali dvakrat ũšo pa se je te tŕ nej primlo. Božič smo meli črnoga, gda pa je prišlo trejkralovo, smo tŕ zaupston čakali na bejli dejken. Gvŕšno pa veselo pa se nam je poklono fašenski cajt, v šterom do papanice drŕžijo vseposedik pustne veselice.

V Somboteli so 21. februara drŕžali že 12. slovenski ples. Vsa ta lejta je biu bal v obedovalnici Univerze, letos je pŕ prišlo veĉ kak stau plescov, šteri so se pozdravili kak stari padaške. Zvŕn organizatorov, ĉlanov slovenskoga drŕštva iz Sombotela so se veselili Slovenci z Mosonmagyarŕvŕra, Hrvatke s Sombotela pa Narde pa takši Madŕari, šteri trnok radi plešejo na slovensko muziko.

Na letošnji bal je prišo igrat *Drago Jošar* s prekmurski Gornji Petrovec, šteri že 20 lejt zabava lŕstvo na veselica. Svoje pesmi ranĉ tak piše, mŕ pa svoj studio tŕ, gde CD-ne gorzeme. Un je napravo CD za sombotelske pesmarce Spominĉice.

Na zaĉetki bala je glavna organizatorka *Marija Kozar* povŕdala: »Pesem in muzika nam tŕ pomaga pri tom, ka aj ne poza-

Sombotelski fašenski cug

Na tomboli je dosta slovenski darov bilau

bimo svojo materno rejĉ. Sploj pa po varašaj, gde go leko bole na rejtki nŕcamo. Zvŕn toga bi radi vsikšo leto na slovenskom bali nutpokazali našim padašom Madŕarom in Hrvatom lejpe slovenske pesmi s slovenskimi reĉami.« Predsednica sombotelske slovenske samouprave je vŕpostavila dŕh padaštva pa eške ĉŕjdala: »Geslo gnešnjoga bala najbau: 'Pesem in glasba ohranjata jezik in kulturo ter posredujeta med kulturami!'«

Bal pa ne more biti bal brezi tombole. Flajsne ženke rokŕ so odavale cedale, za štere so gostje leko gvŕnili skoro dvejstau darov. (Predmete so podarili tisti, šteri so na ples prišli, depa na priliko so lejpi cejker z Gorenjoga *Senika poslali strina Ilonka Braunstein*, med dari pa smo najšli masaŕe za hrbet tŕ).

Veseli plesci so se na parketi vrteli dugo v nauĉ, ĉŕle so se slovenske, rovaĉke pa mednarodne pesmi. Na bali v Somboteli so že 12-ĉ plesali dobri padaške kak edna veuka drŕžina.

(Prireditev je finanĉno podprl Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu preko Zveze Slovencev na Madŕarskem.)

MED VISOKODEBELNE BISERE - TUDI S KOLESI

Regionalna razvojna agencija Mura v Murski Soboti je proti koncu lanskega leta in na začetku letošnjega predstavila dva projekta čezmejnega sodelovanja med Pomurjem in sosednjima Zalsko in Železno županijo oziroma Slovenijo in Madžarsko za leta 2007 - 2013. V Gradu so predsta-

dejavnosti tako v Porabju kot na Goričkem, s katerimi bodo - tako zagotavljajo nosilci projekta - varovali okolje in hkrati prispevali h gospodarskemu razvoju in prijaznejšemu življenju v teh krajih. Tistim, ki se bodo vključili v projekt, bodo svetovali strokovnjaki, od izobraževanja

morajo sadovnjaki njihovim lastnikom dajati dohodek. Zato morajo dobiti strokovno pomoč, za kar bodo zgradili Hišo porabskih jabolk, v kateri bo oprema za predelavo sadja. Pomembno je tudi, kako v razvoj sadjarstva pritegniti mlade, sadjarje pa povezati v pridelovalno skupnost, kajti brez ustrezne organiziranosti ne bo dobrih rezultatov. S pritegnitvijo mladih kmetov in strokovno pomočjo le-tim prek kmetijske svetovalne službe računa tudi direktor KP Goričko Bernard Goršak. Kako bo z varovanjem ptic v Krajinskem parku in Porabju med izvajanjem projekta Upkač, je na predstavitvi pojasnil Primož Kmecl, ki je napovedal postavitev za začetek petdesetih gnezdilnic za smrdokavro - upkača (ali hupkača) in tudi za velikega skovika, kajti v petih letih je preostala le petina obeh, v teh krajih značilnih ptic.

Če se ozremo po Porabju in Goričkem, lahko v vsaki vasi vidimo številna sadna drevesa, predvsem jablane in hruške. Na predstavitvi so odgovorni za izpeljavo zagotavljali, da bo delo potekalo strokovno in kot je dejal Romeo Varga, imajo predvidenih kar 55 indikatorjev, s katerimi bodo preverjali uresničevanje projekta. Nekaj, kar je zelo pomembno, da bo projekt uspešno zaključen.

Z nedavnim (11. januarja) podpisom pogodb med Regionalno razvojno agencijo Mura in občino Lendava ter partnerji iz Železne in Zalske županije se začneja uresničevati projekt, ocenjen na milijon tristo dva tisoč evrov. Direktor RRA Mura Danilo Krapec je pred podpisom poudaril, da je turizem v tem prostoru izjemno pomembna panoga, ali kot je dejal „gospodarstvo vseh gospodarstev.“ Kar se-

Slovenski predsednik sprejel Porabske Slovence

Potem ko je na Madžarskem v začetku leta začela veljati nova ustava, se je predsednik republike Danilo Türk prejšnji teden sestal s predstavniki Porabskih Slovencev in se pogovarjal o tem, kaj ta prinaša manjšini. Kot je pojasnil Türk, se je za srečanje odločil, ker se z nedavno uveljavitvijo ustave spreminja pravni red na Madžarskem, to pa se tiče tudi Slovenije, saj ima ta stalno skrb za položaj Slovencev na Madžarskem. Razpravo o tem je želel odpreti kar najhitreje, za pomlad pa ima poleg tega v načrtu obisk Porabja.

Glede ustave, ki je sicer na Madžarskem in v tujini naletela na številne kritike, slovenski predsednik meni, da se že doseženi standard manjšinskega varstva z njo ne zmanjšuje, zdaj pa gre za to, da »se z razlago ustave, ki mora biti praktična in takojšnja, zagotovi možnost nadaljnega razvoja Slovencev na Madžarskem«. V zvezi s konkretnimi spremembami pravne ureditve, ki se tičejo manjšine v Porabju, je Türk ocenil, da so šle nekatere stvari v pozitivno smer. Pri tem je kot primera navedel razširitev programa na Radiu Monošter in to, da naj bi financiranje šol od lokalnih skupnosti prevzela država, kar naj bi po njegovem mnenju prispevalo k ohranitvi in izboljšanju kvalitete narodnostnih šol.

Glede siceršnjega razvoja Slovencev na Madžarskem so po besedah Türka ugotovili, »da razmere še vedno niso dobre, da pa imamo določene rezultate«. Napredek je med drugim, da je aktivnost manjšinskih organizacij v vzponu, še posebej v povezavi z evropskimi projekti, da postaja manjšina vse bolj prepoznavna in spoštovana na področjih šolstva, kulture in medijev ter da je videti možnosti, da se naposled začne gradnja ceste Verica-Gornji Senik.

Predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš je dejal, da je novo ustavo zaenkrat še težko ocenjevati, ampak je treba počakati, kaj bo ta prinesla v praksi. Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök pa je ocenil, da je boleče to, da so jim še lani obljubljali, »da bomo prišli do svojega poslanca v parlamentu, ampak kot vse kaže, se to ne bo zgodilo, saj smo izračunali, da bi slovenska manjšina potrebovala za to vsaj 8000 glasov, česar pa nikakor ne bomo mogli doseči.«

Silva Eöry

veda, pripomnimo, teoretično drži. Osrednja pozornost je namenjena spodbujanju kolesarskega turizma na približno 400 kilometrov dolgih poteh oziroma stezah... Svetovalec na RRA Mura Romeo Varga je povedal, da so projekt začeli pripravljati pred dvema letoma, sicer pa je predvidena kolesarska mreža, z dvema centralnima postajama, eno v Prekmurju drugo v Zalski županiji. Tu bo na voljo vse, kar kolesarji potrebujejo. Pripravili bodo različno promocijsko gradivo in več krajših filmov. Projekt

bodo zaključili oktobra 2014. Nič ne bo narobe, če bo skupina kolesarjev „zašla“ med goričke in porabske visokodebelne bisere, v senco in po okusne sadeže.

Ta dva projekta in nekateri dosedanji, ki so v uresničevanju, kažejo na uspešno pridobivanje niti ne tako malo denarja iz evropskih skladov. Seveda so pričakovanja usmerjena k rezultatom, ki bodo v korist prebivalcem ob slovensko - madžarski meji.

Ernest Ružič

Na Goričkem in v Porabju je dosti visokih dreves, predvsem starih jablan in hrušk, za kar ima nemalo zaslug tudi sadjar Vlado Smodiš iz Otovec, ki že vrsto let na različne načine spodbuja ohranjanje in sajenje nekdanjih sort. Vendar se dolgo za ta drevesa ni nihče zanimal, še so pretežno zanemarjena in kličejo po obnovi. Zdaj so postala »Visokodebelni biseri«, ki bodo morali upravičiti svoje ime.

čili projekt *Visokodebelni biseri*, znan tudi pod imenom *Upkač* (po skoraj na Goričkem izumrli ptici smrdokavri), vreden nekaj čez milijon in dvesto tisoč evrov, v Murski Soboti pa projekt Pannon pleasure, kjer je podarek na turizmu, njegova vrednost pa milijon in tristo tisoč evrov. Večino denarja bo iz evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Madžarska 2007 - 2013, manjši del bodo primaknili tudi lokalni partnerji iz obeh držav.

Projekt *Visokodebelni biseri* oziroma *Upkač* so uradno začeli uresničevati 15. oktobra lani. Vključuje Porabje in Goričko, naselja v krajinskem in narodnem parku, z namenom ohranjanja in gospodarjenja s travniškimi sadovnjaki. Predvidene so številne

do pomoči pri predelovanju sadja in trženju proizvodov. Zaradi teh visokih ciljev Bernard Goršak pravi, da projekt osmišlja Krajinski park Goričko in stike s Porabjem, željo po sodelovanju pa so izrazili tudi v avstrijskem naravnem parku Raab. Tibor Markovics iz leta 2002 ustanovljenega nacionalnega parka *Őrség* izpostavlja pomoč prebivalcem tako Porabja kot Goričkega, saj med njima ni bistvenih razlik. Gre za to, da se v tem prostoru ohranijo njive, travniki in sadovnjaki. V praku *Őrség*, enem izmed skupaj desetih na Madžarskem, bodo obnovili tudi vzorčno kmetijo, povezano s sadjarstvom, obnovili več sadovnjakov in k sodelovanju povabili partnerje iz Slovenije. Andreja Kovač, ki vodi Razvojno agencijo Slovenska krajina, je na predstavitvi poudarila, da

PLAN PROGRAMOV SLOVENSKE ZVEZE za leto 2012

JANUAR
januar/ februar/ marci-
uš/apriliš/majuš
Srečanje s slovenskimi
pisateli v Porabji (bralne
urice).

FEBRUAR
petek, 3. februar
Razstava se opré v Sloven-
skom daumi v Varaši za slo-
venski kulturni svetek.
nedela, 5. februar
Slovenski kulturni svetek
svetimo z domanjimi kul-
turnimi skupinami v gleda-
lišči v Varaši.
petek, 24. februar
Občni zbor/velki djilejš Slo-
venske zveze v Slovenskom
daumi v Varaši.

MARCIUŠ
... marciuš
Nauva gledališka igra mla-
šeče gledališke skupine
Seničke zvezdice ZSM v
kulturnom daumi na Go-
rejnjom Seniki.
marciuš/apriliš/majuš
Domanje kulturne skupi-
ne se pripravljajo na revije
/művészeti szemlék/ v Slo-
veniji, razpiše ji Javni sklad
za kulturno delo R Sloveni-
je.

APRILIŠ
nedela, 22. apriliš
„Zaplešimo pa zaigrajmo”
- nota se pokaže Folklorna

skupina penzionistk ZSM v
gledališči v Varaši.
... apriliš
Gledališki program za male
mlajše v vrtcaj Sakalovci,
Dolejnji Senik pa Gorenji
Senik v kulturnom daumi
na Dolejnjom Seniki.

nedela, 29. apriliš
Koncert Mešanoga komor-
noga zboru ZSM v Sloven-
skom daumi v Varaši.

MAJUŠ
nedela, 13. majuš
Srečanje mladi porabski
držin v Slovenskom daumi
v Varaši.
... majuš
Srečanje s slovenskimi pi-
sateli - Bralna značka v po-
rabski šolaj.
... majuš
„Pesem ne pozna meja” z
udeležbo gorenjeseničkoga
Mešanoga pevskoga zboru
Avgust Pavel ZSM.

JUNIUS
petek, sobota, 15. in 16.
juniuš
36. srečanje mladi sloven-
ski športnikov iz sausadni
rosagov Slovenije, med
njimi do mladi futbolisti
Športnoga dröjštva Sloven-
ska ves.
sobota, nedela, 16. in 17.
juniuš
43. pevski tabor slovenski

pevski zborov v Šentvidi
pri Stični, na sterom de go-
renjisenički pevski zbor Av-
gust Pavel že 39-ič popejvo.
.... juniuš
Koncert pod zvezdami na
Gorenjom Seniki.

JULIUŠ
od 12. do 19. juliša
Slovenski tabor v Pirani za
šaulare od 5. do 8. klasa,
dijake gimnazije pa srejd-
nje šaule Bela III. vküper z
Zavodom RS za šolstvo OE
Murska Sobota.

AVGUSTUŠ
od 6. do 16. avgustuša
11. mednarodna likovna
kolonija /művésztelep/ v
Slovenskom daumi v Vara-
ši.

SEPTEMBER
... september
Z biciklini prejk mejé - ma-
raton - vküper z varaškim
Športnim društvom.

nedela, 16. september
Nauva igra gledališnikov
Veseli pajdaši ZSM Števa-
novci pa 5. srečanje gleda-
liški skupin v domanjom
kulturnom daumi vküper
s Slovenskov manjšinskov
samoupravov.

OKTOBER
september-oktober-no-
vember

Nova državljana Slovenije

Na začetku januarja je Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije na podlagi 27. člena Zakona o državljanstvu Republike Slovenije izdalo odločbo, da se dva Porabska Slovenca sprejmeta v državljanstvo Republike Slovenije. Prošnjo sta vložila **Andreja Kovács**, sodelavka generalnega konzulata v Monoštru in vodja Razvojne agencije Slovenska krajina, ter predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem **Jože Hirnök**. Na fotografiji po prisegi z generalnim konzulom R Slovenije v Monoštru Dušanom Snojem.

Srečanje s slovenskimi
pisateli iz Porabja pa Slo-
venije vküper z Založbo
Franc-Franc iz Murske So-
bote v Slovenskom daumi
v Varaši.

nedela, 7. oktober
Barve in radosti porabske
djeseni.

sobota, 13. oktober
Srečanje slovenski ljudski
pevcov pa muzikantov iz
več rosagov v gledališči v
Varaši.

NOVEMBER
... november
Razstava, stero je ustvauri-
la 11. mednarodna likovna
kolonija v Varaši.

DECEMBER
nedela, 16. december
Razstava se opré v spomin
na 7. obletnico smrti Jožeta

Vilda v Slovenskom daumi
v Varaši vküper z Društvom
penzionistov Murska Sobota.

Na leto od 5 do 7 različni
razstav v Slovenskom dau-
mi v Monoštri.

Djilejši predsedstva Sloven-
ske zveze /ZSM/ in nad-
zorne komisije /ellenörzö
bizottság/ Slovenske zveze
torek 14. februar, srejsda 16.
maj, srejsda 19. september,
srejsda 14. november

Slovenska zveza pravico
gora drži pri tejm, ka svoje
programe po potrejbi leko
spremeni.

Klara Fodor
sekretarka Zveze

OD SLOVENIJE...

Slovenija in Hrvaška sta se dogovorili o imenovanju arbitrov

Slovenija in Hrvaška sta se dogovorili o imenovanju predsednika in še dveh članov arbitražnega sodišča s seznama Evropske komisije. Predsednik sodišča bo Francoz Gilbert Guillaume, preostala člana pa Nemeč Bruno Simma in Britanec Vaughan Lowe. Slovenski in hrvaški politični vrh ter Evropska komisija so dogovor pozdravili. Premier Borut Pahor je dogovor o imenovanju predsednika in dveh članov arbitražnega sodišča označil za velik uspeh vseh, ki so sodelovali pri mirni rešitvi vprašanja slovensko-hrvaške meje. Kot je pojasnil premier, ki opravlja tekoče posle, imenovanje članov arbitražnega sodišča omogoča, da državi zdaj pripravita memorandum. Tudi predsednik republike Danilo Türk je pozdravil dogovor Slovenije in Hrvaške o članih arbitražnega sodišča.

»Navdušeni smo nad tem, da sta se vladi obeh držav dogovorili o imenovanju predsednika arbitražnega sodišča in dveh članov, priznanih strokovnjakov mednarodnega prava, s seznama predsednika Evropske komisije Joseja Manuela Barrosa ter komisarja za širitev in evropsko sosedsko politiko Štefana Füleja,« so poudarili v komisiji. Dogovor Ljubljane in Zagreba o treh arbitrih je »zelo dobrodošel signal za pozitiven razvoj dobrih sosedskih odnosov med državama in tudi za regijo Zahodnega Balkana, saj kaže, da je tudi najtežja vprašanja mogoče rešiti z dialogom in sodelovanjem,« je izpostavil komisar Füle in čestital obema državama. Arbitražni sporazum je bil podpisan 4. novembra 2009 v Stockholmu. V skladu s sporazumom sta morali državi izbrati po enega »nacionalnega« arbitra - slovenski član je Jernej Sekolec, hrvaški pa Budislav Vukas - ter skupaj s seznama komisije še predsednika sodišča in dva člana. Gilbert Guillaume je francoski strokovnjak za mednarodno pravo in ad hoc sodnik ICJ, ki mu je med letoma 2000 in 2003 tudi predsedoval. Nemeč Bruno Simma je pravni strokovnjak in od leta 2003 sodnik na ICJ. Britanec Vaughan Lowe je od leta 1999 profesor mednarodnega javnega prava na univerzi v Oxfordu in je eden izmed vodilnih svetovnih odvetnikov in akademikov.

Slovenska kultura se sveti vseposedik po svejti, gdé so Slovenci

Slovenska zveza letošnji **SLOVENSKI KULTURNI SVETEK**, - steri spadna na 8. februar, na den smrti Francea Prešerna, - pripravlja prvo nedelo, **5. februara v gledališči (színház) v Varaši**. Na programi do letos gorstau-pile vse vözraščene domanje kulturne skupine zatok, ka smo z njimi vsejmi vküper nagnauk ešče nikdar nej svetili den slovenske kulture. V devetdeseti lejtaj je Zveza sprvoga furt domanje skupine mejla na programi na Porabski dnevaj, stere smo Porabski Slovenci tisti čas za najvejši svoj svetek držali. Ranč tak smo vsakšo leto držali Srečanje vsej kulturnij skupin na konci leta. Od tistoga mau so drüdjji časi, hvala Baugi, kulturni skupin je skur eške gnauk telko gratalo, stere skaus leta vnaugo nastopov majo. Povejmo, lajnsko leto so vözraščene skupine vsevküper mele 145 nastopov, s toga v Sloveniji 75, na Vogrskom 67, v Italiji pa 3. Za telko lejt so si zdaj že gvüšno zaslöjžili naši kulturni aktivisti eno leppo veselo pa svetešnjo srečanje.

Program v gledališči se v nedelo začne v 14-oj vöri, zatok, aj vsakši, sto šké, se leko z avtobusi tü pri cajti nota pripele iz vsej krajov v Porabji. V programi gora stapijo dva pevskiva zboru, tri skupine ljudski pevk, pevcov, tri folklorne skupine, málo gledališče pa muzikanta. Števanovski gledališćniki Veseli pajdaši do pa špilali ranč tisti zadvečerek v Černelavci v Prekmurji, zatok so se vzéli za tisti nastop, ka se njim prej že tretjo paut rejsan ne

šika nazaj prajti. Nej pitanje, ka kratki pozdravi pa svetešnji gonči se tü vcuj držijo. Po veselom svetešnjom programi si želimo, ka se pozdravimo med seov, se družimo pa vküper nazdravimo tauma velkomi svetki spodkar v avli v gledališči. Posaba zapovédaniva velki avtobus pa mikrobus najprvin (kaulek 16.00 vöre) odpelata kulturne skupine v restavracijo Lipa, kaulek 17.00 vöre de pa velki avtobus leko pelo lüstvo domau prauti Gorejnjomi Seniki, stavi se v vsakšoj vesi pri tabljaj za avtobus, mikrobus pa v Otkauvce-Števanovce-Andovce, na Verico, če de potrebno, té dvakart. Za lüstvo de pasko emo pa de šoferi na pomauč na velkom busi Lujzek Hanžek z Gorejnjoga Senika, na mikrobusi pa Feri Ropoš z Ritkarovec.

Na konci pa naj povejm našo najvejšo željo! Trno radi bi bili, če bi naši domanji Slovenci vse več prišli s svojimi držinami, padaši, sausedami. Program je za vsakšoga, koga briga pa veseli slovenska kultura, sto go vej cenjiti pa je rad med nami. Pri pozvanji domanjoga lüstva na program posaba zaprosimo predsedstvo Slovenske zveze, aj nam pri tejm z živo rečtjauv baujo rejsan fejs na pomauč, ranč tak prejdni Družstva porabski slovenski penzionistov, stera generacija je najbola aktivna pa najbaugša pelda pri tejm. Program pripravlati samo té ma razmenje, če mamu koga razveseliti, koma pokazati našo bogato kulturno vrejdnost v svojoj maternoj rejči.

Klara Fodor

www.porabje.hu

Božična darila

Bralci novin Porabje že več let dobimo božični knjižni dar, tak zdaj na božič tó. Mislim, ka sem nej sáma s tem, ka ga radovedno čakamo pa iščemo, ka lejpora, posebnoga najdemo v Porabskom koledarji. Gvüšno, ka vsakši najde zasé kaj zanimivoga, važnoga. Pa što se ne bi veselju, če med kejpami sreča svojo skupino ali vidi stare znance.

Knjige pa zatok cenim na veliko, ka so naštampane v domanjoj rejči tó, tak je starejši tó leko preštejo, sploy pa če se štorija godi v naši ali bližnji krajini. Marijana Sukič je dobro metodo najšla v svojom članki (Štenjé za düšo), da bi zbidila radovednost (kiváncsiság) za letošnje knjige. Ge sem tó tak bila. Knjige sem vkrajdjala, vej je preštém, če mo

Sodelavka Radia Monošter Margita Mayer Gašpar in glavni urednik Francek Mukič pri novi mešalni mizi

mejla čas. Gda sem pa brala njeno opozorilo: »če de njuna paut vküper tadala vodila, vam ne ovadim, zvedli te, če preštete štorijo Dušana Šarotarja,« sem zvečer ziskala knjige in je do paunauči prebrala.

Dobili smo pa eške en dar. Presenetila me je novica, da mo meli od 1. januara 4-vörne slovenske oddaje na varaškom radioni. Je za nas, Porabske Slovence, veliko božično darilo, ka »se je dejte narodilo«, kak je tau pravo direktor in glavni urednik Radia Monošter, Francek Mukič. Naredila sem si »urnik« in po dnevaj in po vöraj, ka pa gda leko poslušamo. Samo gratulejram leko ekipi, na ka vse so mislili, gda so vküppostavili program.

Ponavlanje svojoga programa je važno zato, ka tak majo tisti, steri delat ojdijo, tó več prilike poslušati določene programe. Oddaja o Slovencej po svejti bo gvüšno trno zanimiva.

Mene posebe veseli, ka bau domanja glasbena oddaja, vej sem pa že čüla pesem, stere do tejamau nejsam poznala (Teci, teci bistra voda), če rejsan poznam dosta-dosta ljudskih pa narodnih pesmi. Čestitke (szívküldi) v nedelo pa bodo vsekakor povečale poslušánost oddaj.

Ka me pa eške bole veseli, so oddaje Ringaraja, vej smo pa že dugši čas iskali možnost, kak mlajšom približati slovenske oddaje. Vüпам, ka do školnicke pa lerance vöponücali tau možnost pa svoje učence navadijo, naj poslušajo tau oddajo.

Kak Marijana Sukič tüdi jaz vüпам, »ka se poslušalci brž navadijo na nauvi prgram« in na pitanje Dušana Mukiča »Poslušate Radio Monošter?« vsi naznanimo: Poslušamo! Poslušamo!

Erika Glanz

Doživetje na »Trikraljevskem pohodu«

Najino Barje sva zjutraj zapuščala z mešanimi občutki in polna pričakovanj. Peljala sva se proti najsevernejši točki v Sloveniji v vas Budinci, kjer sonce vziđe kakšen trenutek prej kakor drugod po Sloveniji. Vedela sva, da bova prehodila pot, kjer je zelo dolgo bodeča ograja (železna fijanka) preprečevala kakršnekoli stike vaščanov Budinec in Andovec.

Čeprav sva v te kraje potovala prvič, so naju informacijske table pripeljale na štartno točko. Ob lepem in pristrčnem sprejemu pred vaškim domom v

Med hojo proti budinski strážnici sva tudi midva poklepeta z njimi in povedali so nama marsikaj zanimivega. Tako sva ob andovskem čaju na poti proti Malemu Triglavu slučajno spoznala tudi gospo Munda Katarino in gospo Hirnök, ki sta nama približe orisali naše Porabje. Prijeten postanek v Andovcih je bil višek najinega navdušenja in šele ob koncu pohoda sva dojela, koliko truda in nesebične volje organizatorjev je bilo vložene na obeh straneh, kako so

Budincih sva bila presenečena nad velikim številom pohodnikov, še bolj pa na sami poti, ki jo je v umirjenem tempu vodil g. Žido z vodniki. Poleti bi nas verjetno preglasili ptičji napevi, zdaj pa se je vseskozi ob mejnih kamnih slišalo samo čebljanje »slavske govorece« med ljudmi, ki so se ob čistem zraku spominjali dogodkov iz preteklosti.

se žrtvovali za naše obmejno pešačenje. Polna lepih vtisov in navdušenja nad novimi poznanstvi sva se že v trdem mraku odpeljala proti domu z mislijo, da naslednjič spet prideva.

**Malči in Jože Zadravec
iz okolice Vrhnike**

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve |

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

Pismo iz Sobote

Snejg

Inda svejta smo popejvali: »Zima, zima, bejla na gorej sedejala ...« Ja, inda smo bejle zime meli, gnesden pa je tomi več nej tak. Pa nej, ka bi ge zatoga volo emo kakšne probleme. Meni je tak to dobro gé. Velki dvour mamu doma. Pa če nega snega, ga nej trbej fkraj rivati. Nej ga trbej zmetati, nej ga trbej vkraj metati. Vekše probleme s takšo zimo majo naši mlajši. Na, uni tak ali ovak ne poznajo najbolje té naš svejt. Vse vküper pa se je začnolo s čokolado. Ja, s čokolado pa tisto farbasto kravo, ka tak vögleda, kak bi rejsan takšna bila.

»Mama, mama, mama!« je začno na ves glas djaukati eden pojbič, gda je vido pravo živo kravo, ka se je pasla v ednoj našoj vesi. »Vej pa tau kravo so na rdjavo pofarbali! Kak lagvi lidge so tau, ka so kravo vcejlak ovakšo naredli,« je eške bole djauko.

Ja, pojbič je najbolje v tau gvüšen biu, ka je najbolje istinska tista krava s televizije, nej pa tista, ka jo je vido vcejlak živo. Mama njemi je začnila tumačiti, ka je tista s tevena nej istinska, ka je tista pofarbana. Ta, ka pa jo zdaj vidi, pa je ranč takša kak vsikša normalna krava. Kak je pojbič eške po tejm djauko!

Tadale je edna mala deklička v bauto prišla. Mama njoj je pejnze dala, naj krüj pa mlejko küjpi. Deklička je v bauto prišla pa je nej najbolje vejdlu, kak tau v bauti de. Vpamet go je vzela edna bautošica pa go je pitala, ka šké meti.

»Krüj pa mlejko, če leko,« je prajlo mlašé.

Bautošica pa go je tadale pitala, če bejli ali črni krüj. Pa je nej najbolje vejdlu, ka go je pitala. Zatoga volo njoj je bautošica lepou prajla, ka je bejli tisti iz pšenice, tisti čaren pa iz žita napravleni. Pa njoj je tadale tumačila, ka najprva zrno zraste pa se po tejm iz njega mela dela.

»Pa te krüj ne delajo iz drtin tam v ednoj fabriki?« se je čüdivalo mlašé.

Ka si je od mlejka brodila, bole aj ne povejm. Na, dun vam vöovadim. Za mlejko je gvüšna bila, ka vodou z nikšnimi bejlimi farbami vküper mejšajo. Ja, tak je tau, ka svejt že tak vövidi, ka zemla več nika ne davle, vse se leko samo eške v fabriki naredi.

Depa, demo nazaj k našoj zimi. Ka do tej naši mlajši brodili, gda nin za dvajsti lejt dun snejg spadne? Gledali do pa li samo gledali. Pa do si brodili, ka za vraga se tau godi. Vej pa, kak paunijo, je zima vsigdar zelena bila, nej pa bejla. Tak do se leko po tejm spitavali, ka je nekak té snejg naredo pa ga s fligera strouso po zemlej. Pa je tau nej daleč od istine gé! Vej pa vseposedi tiste mašine majo, ka snejg delajo. Tak do naši mlajši pomalek snejg vküper davali s tisto pofarbano kravo, z mlejkom pa s krüjom iz fabrike. Kak bi pa leko sploy ovak bilau? Eto, nej dugo nazaj, mi je od pajdaša pojbič tumačo, kak un čips trno rad ge. Un čips najraj na svejti ma. Pa sam ga po tejm pito, če ovak krumpče to rad ge. Pogledno me je, me je gledo pa me po tejm pito:

»Ka, je tau krumpič?«

Tak, ka se nemo nika čüdivo, če de me gdasvejta kakši mali človek pito:

»Snejg? Ka je tau snejg?«

... DO MADŽARSKE

Pravni postopki proti Madžarski

Evropska komisija je prejšnji torek proti Madžarski sprožila tri pravne postopke zaradi spornih zakonov o centralni banki, sodstvu in varstvu podatkov. Po mnenju Komisije novi zakon o centralni banki posega v neodvisnost Madžarske centralne banke, saj omogoča vpliv vlade na monetarni svet banke, omejuje možnost banke za vodenje zaupnih razprav in uvaja nezakonito shemo osebnih prejemkov guvernerja.

Evropsko komisijo moti tudi to, da bo po novi zakonodaji 274 sodnikov, vključno s sodniki vrhovnega sodišča, prisilno upokojenih, kar je v nasprotju s predpisi Evropske unije. Nova pravila namreč obvezno upokojitveno starost sodnikov znižujejo s 70 na 62 let.

Z novimi zakoni je Orbánova vlada dobila tudi dodatna pooblastila nad agencijo za varstvo podatkov, kar je prav tako v nasprotju s pogodbami Unije. Pravila EU namreč zahtevajo neodvisnost nacionalnih organov za varstvo podatkov.

Komisija je proti Madžarski uvedla pospešene pravne postopke, kar pomeni, da ima vlada največ mesec dni časa, da se na opomin ustrezno odzove, medtem ko je običajni rok za odziv na opomin dva meseca.

Tiskovni predstavnik vlade je poudaril, da se želi vlada na opomin Komisije odzvati z vsebinskim in popolnim odgovorom, saj je tudi za madžarsko vlado pomembna neodvisnost centralne banke, pravosodja in organov za varstvo podatkov.

Madžara med žrtvami napada v Etiopiji

Med žrtvami terorističnega napada v Etiopiji sta tudi dva Madžara, oba sodelavca Univerze v Szegedu. 39-letni Gábor Szabad je bil zdravnik, raziskovalec, 53-letni Tamás Fábián pa geograf, zadnji je bil doma iz Vasvára v Železni županiji, kjer je tudi velikokrat predaval. Trije preživeli Madžari so se v domovino vrnili konec prejšnjega tedna.

Miki

Na tau sem fejest ponosen

Zdaj že pomalek petnajset lejt Feri Trifusz iz Varaša küje nam, Andovčanom, če kakšno prireditev mam. Sprvoga samo na leto gnauk, gda smo Slovenski dan meli, dapa kak smo več programov meli, tak smo Ferina večkrat vidli pri nas. Zdaj smo pa že tak daleč prišli, ka je grato član našoga društva. Kak je prišo od prvoga küjanja do članstva Porabskega kulturnega in turističnega društva Andovci, od tauga de zdaj nam » andovski küjar« pripovejdo.

- *Feri, kak si ti küjar grato?*

»Tak se küjar grato, ka sem sploj nej küjar, dja sem se za slaščičara (cukrász) vönavčo. Tau, ka znam küjati, tau sem se v praksi navčo. Gda sem vö iz šaule prišo, po osmom klasi sem se za tišlara pa za slaščičara glaslo. Tistoga reda v Varaš nin nej trbelo tišlara, zato sem se te tak odlaučo, ka slaščičar baudem.«

- *Tišlarstvo pa slaščičarstvo je zato zavole daleč kraj eden od drugega.*

»Moj oča je pelo küjno, ka go je kosavna fabrika mejla. Vleti, gda so počitnice bile, te sem dja tam v künji delo, kromče, lük sem puco, pa vse, ka je ešče trbelo, zato, ka aj pred očami baudem. Tam v künji je nej bijo taši reglin, gde bi testau leko pekli, zavolo tauga sem dja večkrat prej v slaščičarno neso bukline pečt, ka so tam meli. Tam sem gledlo, kak slaščičar dela, pa tau se je te mena povidlo.«

- *Tvoj oča je küjar biu?*

»Nej, on je pa brivec biu.«

- *Kak je te küjo tam v jedilnici?*

»On je nej küjo, on je tam prejdan biu, pelo je küjno.«

- *Kak tau, ka si nej brivec grato?*

»Istino, ka sem nej brivec, dapa zato znam, kak trbej vlase dolazrezati, pa če trbej, te ešče z britvov, s tisti naužicom, koga koli obrijem. Dostakrat sem paulek biu, gda je oča delo pa sem sprobavo, kak se tau dela, tak sem se navčo briti. Gda sem

v Števanovci krčmar biu, tam sem dostakrat vlase rezo tistim, štere je vtraga bilau k frizeri titi. Tak mislim, ka je vredi bilau, zato ka se je niške nej taužo, ka nej dobra frizura.«

- *Zavolo slaščičarne, kama si prejkodo s künje, si slaščičar grato?*

»Povidlo se mi je, kak tam delajo, najbola pa sladoleed (fagyí), pa te sem si tak zmisllo, ka slaščičar baudem. Tak sem te k ÁFÉSZ-a (Potrošniška zadruga) prišo za učenca. Dvej lejt sem na prakso v Csepreg odo, v šaulo pa v Sombotel. Tretjo leto pa v Budimpešto, zato ka tej županijski ÁFÉSZ-ge so tam meli šaulo za slaščičare.«

- *Kama si üšo delat, gda si vönavčeni slaščičar grato?*

»Najprvin sem pri ÁFÉSZ-i delo, tam gde je velki ABC biu, odtec sem üšo k sodakom, gde sem tö v künji slüžo. Gda sem dolazaslüžo vojsko, te sem najprvin v Tromejniki na künji delo kak küjar, potistim sem pa v slaščičarno üšo.«

Feri Trifusz pa njegovu padaš Emil Mešič leta 2000 v Andovcaj, gda sta ešče küjala med slabšimi pogoji. Če bole poglednete, v kauti iže majo gnejzdo lastovice

- *Kak pri vojski tak v Tromejniki si küjar biu, eden slaščičar mora znati küjati tö?*

»Nika zna, zato ka v šauli smo se včili, kak se dela hladno djesti. Najbola sem si pa tak spravo prakso, ka sem dosta delo na künji pa sem gledlo, kak se tau dela.«

- *Kak dugo si delo v slaščičarni?*

Deset lejt sem delo v slaščičarni, šestnajset lejt sem v

Szocális Otthona (Dom za prizadete) delo na künji, gde sem küjo pa peko. Naslejdnje, pred penzijov, sem pa v fabriki Opel delo na künji edenajset lejt.«

Feri Trifusz

- *Za slaščičara se tö naraudi ti trbej ali sto koli leko slaščičar grata?*

»Tak povejm, ka malo se narediti tö trbej, dapa ka je najbola važno, ka z veseljem moraš tau delati, ovak tau néde. Te gda sem se dja za slaščičara glaslo, te je tak bilau, ka na konci prvoga mejseca je bilau ocenjevanje. Če so školnicje

ko ga ne morejo predmé djati, ka bi ga dja nej podjo. Gda sem se ešče včijo, te smo v Csákánjodoroslóni s triciklinom vozili po vesi sladoleed pa smo ga odavali. Istino, ka s tistoga sem nej djo, zato ka dja sem se že pred tistim nadjo, prvin kak bi ga vöpelali. V slaščičarni je mlejčen biu, šteroga sem fejest rad emo, ka smo vövozili, tistoga nej, zato ka je samo sadni biu.«

- *Te je baukši biu sladoleed kak zdaj?*

»Baukši, zato ka te se je ešče iz sada delo, nej kak zdaj, gda puno arome vlejejo v njega.«

- *Torte si tö peko?*

»Ranč nej malo, tistoga reda je bilau tak, ka na soboto, če je gostüvanje bilau, smo staudvajsti tort napravili eden den.«

- *Nej ti je više prišo?*

»Nej, zato ka vsigdar drügo delaš, pa tau dja rad delam. Gda sem več nej delo v slaščičarni, še potistim sem dosta tort peko, gda so me lidgé prosili, ka aj spečem njim na gostüvanje.«

- *Če tebe tau veselilo, ka si delo, zaka si te iz slaščičarne v Szocális Otthon üšo delat na küjno?*

»Zato ka je vekša plača bila, samo zavolo tauga. Istino, ka delati je tö trbelo, zato ka za gezero lidi smo küjali.«

- *Nej si se bojo sprvoga?*

»Nej, zato ka nas je več bilau, v ednoj partiji nas je osem delalo. Dja se biu namestnik vodje izmene, Ema Sukič iz Sakalovec je pa bila vodja izmene. Sploj rad sem delo tam, če bi tau name nej veselilo, tak mislim, te bi dja v tauj maštariji nej delo štirdesetšest lejt.«

- *Gda si domau prišo, te si ešče zato leko djo, nej ti je više prišo, ka cejli den samo djesti kostavaš?*

»Nej, zato ka dja sem samo telko kostavo, kelko je trbelo, bili so taši, šteri so nej samo kostavali, liki malo več pa večkrat so sprobavali. Na tej se je vidlo, zato ka so brž okraugli gratali, dja sem taše probleme

nikdar nej emo. Dja sem vsigdar samo telko djo, kelko mi je trbelo, bola večkrat malo, pa samo telko, kelko mi je pasalo.«

- *Gda si ešče v Szocális Otthoni delo, smo te gnauk poiskali, če bi prišo k nam küjat, ka si ti z veseljem vzejo. Tak mislim, ka te si ešče nej znau, ka tebe čaka v Andovci, nej?*

»Nej je bilau enostavno, tau gvüšno, nej je bilau ešče taši pogojev, kak so že zdaj. Nej je bilau, gde mo küjali, kak mo küjali, dostakrat smo ešče vanej na sonci ali na dežgi bili. Spomnim se na tašo tö, ka sva z mojim padašom, z Emilom Mešičom, s šterim odiva küjat, drva kalala, aj leko ogenj napraviva. Bilau tak, ka že prejšnji den sva vö v Andovce šla, zato ka sva pomagala pripraviti šator, küjno, vse, ka je trbelo, zato ka dosta dela bilau, da se je »Mali Triglav« blagosloviu. Dapa tau je niša problema nej bila, zato ka smo vsigdar vse rejšili, važno je tau, ka je dobra družba, ka je gnesden že fejest rejdko. Dja se v Andovci med vami vsigdar dobro počütim. Dostakrat mi ešče sin pravi, kakšna razlika je med sausednimi vasicami. V Andovci člani društva tak fejest vküpdružijo, ka tašo več vejn nin nega, pa tebe tö vsigdar pozovejo, ka koli majo. Tau je zato, pravim njema, ka je sploj dobra družba pa tau, ka majo enga tašoga človeka, kak je Karči Holec, šteri je vküpdružji, pela pa vsigdar nauve ideje vönajde. Tam vsakši dela pa pomaga, gda trbej, če so probleme, te je rejšimo. Tašo ešče nej bilau, ka bi tau prajli, ka tau se ne more sküjati zato ka... Probleme so zato, aj je rejšimo, rejsan leko povejm, ka v tašoj ekipi je čast küjati. Dobro družbo mam, tak leko že povejm, zato ka sva zdaj že müva z Emilom tö člana tauga društva, pa dja sem natau fejest ponosen.«

Karči Holec

OTROŠKI

MRAVLAK LEJKI

V velkom mravlinjeki je bilau dosta mravel. Depa, ednoj mravli je v tistom mravlinjeki nej dobro bilau.

»Ge sam nej mravla! Ge sam moški! Ge sam mravla, nej pa mravla. Ge sam mravlak Lejki. Pa zato, ka neškem mravla ostanoti v etom mravlinjeki, dem ge po svejti vcejlak po svoje,« je strauso svojo mravlečo glavau.

Pa je tak tō bilau. Mravlak Lejki je odišo na svoje.

Eške ena lüknja

Mravlak Lejki je že tri dni živo v svojom nauvom daumi. Na, je že tri dneve živo v ednoj lüknji v ednom starom sprnjenom peni. Že na drugi den se je v edno drugo lüknjo nut naselo eden trno postrašeni črv. Nikšne nevaule so nej bile z njim. Mravlak Lejki je cejle dneve ojdo vcejlak po svoje po svejti, črv pa je vodne spau. Kuman vnoči, gda ftiči več ne lečejo, je tak malo vō iz lüknje pogledno. Mravlak Lejki pa je vnoči vsigdar trno zmantrani spau. Tak je bilau, kak bi spoj nej emo souseda.

Bila je že skur kmica, gda je mravlak Lejki znauva domau prišo. Že na daleč se njemi je vidlo, ka je njegvi daum, stari sprnjeni pen, nikšen ovakšen. Nej, ka bi se kaj vōminiu, tou spoj nej, depa, dun je nika nej bilou, kak te, gda je od dauma odišo. Pa bole, kak je biu skrak pena, bole je v tau gvūšen biu. Depa, neje vedo, ka bi tau leko bilau. Nika, nej si je dugo s tejm glavau trau, pojo je drtino pa šau spat. Eške je nej redno zaspo, se je začnilo. Tam iz edne lüknje vcejlak pri zemlej je začnolō nika na glas škrgetati.

»Črrrrrrr, črrrrrrr, črrrrrrr,« se je čülo.

»Črv, dopūsto sam ti, ka si leko v mojon daumi. Spati škem, ti ūma boj!« je mravlak Lejki grato tak malo čemerasti.

Tisto tam pa je tadale škrgetalo pa črrrrrrrčkalō po svoje.

»Črv, ka sam ti zapovedo?!« je grato mravlak Lejki eške malo bole čemerasti.

»Ve sam pa nej ge. Ge sam malo šau kouli pena, ka sam celi den biu v svojoj lüknji. Nekak drugi tau dela,« je črv potisno glavau v Lejkijovo lüknjo.

Zdaj je mravlak Lejki najbolē čemerasti grato. Vküper s črvom je šou kauli pena. Tam pri lüknji malo više zemlé sta se stavila. Sta se stavila pa poslušala. Ja, nekak je biu nut pa na ves glas tadale tiro svojo nauto.

»Ti!?!« se je zdrau mravlak Lejki. »Ti v toj lüknji! Tak nagnauk enjaj, ka mo leko v svojom daumi spau!«

Rejsan, tisti, tisto ali tista se je dola stavilo. Vō iz lüknje je poglednola črna glava, bole črna kak nauč.

»Tau pa nede šlou, ge sam čriček (tücsök) pa vsikši na taum svejti vej, ka se mi vodne pa vnoči glasimo, ka ovak spoj ne more biti.«

Samo tau je povedo, se potegno nazaj v lüknjo pa tadale tiro svoje. Mravlak Lejki pa sausad črv sta se gledala. Sta se gledala pa sta nej vedla, ka aj naredita. Čriček je škrgeto pa črrrrrrčo tadale, njiva pa sta cejlo nauč brodila, kak aj njiva daum znauva takši grata, kak je biu. Že je sunce visiko bilau, gda se je vsikši potegno nut v svojo lüknjo. Spala sta kak bujtiva, čriček pa je po svojoj šegi tadale igro po svoje.

Tau je biu prvi den, ka je mravlak Lejki nej šou vcejlak po svoje po svejti.

Miki Roš

Srmački lidgé z vodauv küjajo

KOTIČEK

Moj oče je vsigdar etak pravo: »Srmacke z vodauv küjajo«. Gledo sam ga z bejlim pa ma etak pravo: »Oče, vej pa bogato lüstvo tō z vodauv küja. Vej pa jaz znam, ka gda kaulek bogatcov ojdīm, tam vidim, ka oni tō vodau nūcajo, gda kaj küjajo.«

Oče mi je pa etak pravo: »Tau je za tvojo malo pamet pretežko.« Pa te mi je raztomačo: »Srmak trikrat küja z ednov vodauv, bogatec pa samo gnauk. Telko razložka geste med nami.«

Na, tau sam pa jaz spoj nej razmo. Pa do gnešnjoga dne-

škir je bila, cejlo držino je (h)ranila, ka je oče za pejna-ze ojdo pavrom kosit.

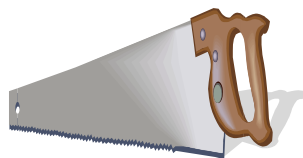
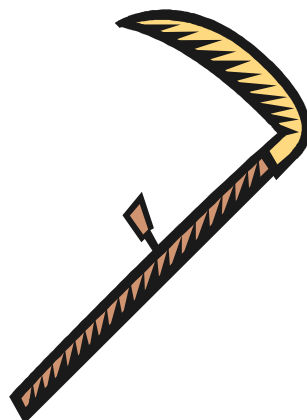
Po lejtaj, gda sem že velki bijo pa sem vleta prišo domau iz šaule, gde sem se včiu, me je oče z etimi rečami stavo med dveri: »Sin moj, nej je pravičen človek bijo tisti bautoš.«

»Steri bautoš?« sem ga pito začüdeno.

»Vej pa tisti, od steroga sva kosau küpila. Ranč pred petnajstimi lejтами. Gnes zrankoma se je strla, gda sem jo klepo.«

Trno mi je žmetno spadnilo pa sem gor pogledno pod

ca mi je trno spoznana bila, oče go je valo, ka rejže kak britva. Rejzala je, dokeč je bilau ka rejzati. Naslejdnje je za goricami odišo naš mali ram z drejvov vred na dvorišči. Starištje so mogli za želejre titi pa se z arende držati. Takšo malo ižico so meli kak kakša soba za babe. Jaz sem se oženo pa se mi je narodila edna (h)čerka. Dapa pri starišaj sam go nej mogo njati, ka so takšen mali kvartir meli, ka bi go nej mogli gde spat položiti. Eden kejp od njē sem njim prineso za dar.

va bi nej razmo, če bi me oče nej s sebov zvau, naj dem z njim kosau kipūvat. Dobro kosau küpiti je veliko delo, mora razmejni človek biti, zatoga volo, ka je nej vsikša kosa dobra. Je takša, ka je iz pleja naredjena, tista takši lagvi glas ma kak lüknjasti pisker. Stera je pa iz pravoga oca, tista pa tak cinga kak eden zvonec.

Oče se je dobro razmo na kosē pa pravo: »Ta de dobra, ka dober glas ma.«

Bautoš pa: »Ta eštje železo prejk vrejže.«

Oče je na tau odgovoriu: »Nej ka bi na travi črbiva gratala.« »Ta de na veke držala,« je hvalo svojo blago bautoš.

Oče je doma sam naredo porišťje za kosau, pa buma je petnajset lejt držala. Blajžena

strejo, gde je kosa vsigdar visala.

»Ka iščeš?« me je pito oče pa mi je edne škarce za trste obrezavat pod naus potisno. Naredo ji je iz strejte kose. Za grauzdje rezat sptrolejt do dobro služile. Pa bi vejndrik eštje gnes služile, če bi naše gorice nej na lüdske rokē prišle.

Jaz bi že škarce tō davnik pozabo, če bi se naša drejva, stera je na dvauri stala, s svojo vejkov nej zamotala v moj gvant. Tau je vejndrik napravila od veseldja, ka me je po dugom cajti pá vidla. Dapa mojo nauvo oblejko je tavčejnsnila. Mati je pravla, naj slečem obleko, ka mi go ona nazaj zašije.

»Prinesī vō iz klejti tisto malo žago, ka dolazožagam tau vejnkō,« mi je velo oče. Žagi-

»Za kejp geste mesto, samo moramo cvek ziskati, ka ga leko v stenau zabijemo.

»Jeste tū vse, nej kak v srmačkom mesti,« se je šalo oče pa je prineso prgiško cvekov. Eden cvek so včasīn v stenau zakovali pa nanga povejsili kejp. Med tejm je oče etak gunčo: »Vejš, mala žagica več za nika nej dobra bila, zatok sem cveke napravo iz njē.«

V tisto minuta sam že znau, ka pomejni, ka srmacke z vodauv küjajo.

Prpovejst Ferencā Móre je v dōmanjo rejč prejk-napisala Ema Sukič

KOTIČEK

KAUT

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PIŠČALKARJEVA AMINA, RIS., 10.15 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.25 PALČEK SMUK IN ZVEZDE, RIS., 10.30 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 10.40 NOČKO: ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV, 10.55 MAKS, DAN, NAN., 11.25 SANJSKA DEŽELA: NA SLEDI SV. GRALU, 12.00 POROČILA, 12.05 SVETO IN SVET V KAJ VERUJEMO?, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ČRNO-BELI ČASI, 16.05 SLOVENSKI UTRINKI, 16.30 BABILON. TV: KAZNOVANJE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 ANICA, OTR. NAN., 18.20 RISANKA, 18.35 BALI, RIS., 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NOČ MODRJIJANOV 2011, 22.00 ODMEVI, 22.35 KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 1.00 POSEBNA PONUDBA, 1.25 DNEVNIK, 1.55 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.40 INFOKANAL

PETEK, 27.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.25 DOBRO JUTRO, 13.10 GLASBENA ODDAJA, 14.10 OSMI DAN, 14.45 ŠPORT, 17.10 KNJIGA MENE BRIGA, 17.40 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M): POLFINALE, 19.25 ŠPORT, 20.10 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M): POLFINALE, 21.50 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 22.40 PLAMEN IN CITRONA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 28.01.2012, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: BINE, 7.20 RISANKA, 7.30 NOČKO: ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV, 7.45 STUDIO KRŠKRAŠ, 8.30 RIBIČ PEPE: VSI ŠPORTAMO, OTR. NAN., 8.50 SMRKC, RIS., 9.15 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.00 SAMA NA POT, DOK. FILM, 10.15 V DOTIKU Z VODO: SIFRA GRACIE, 10.45 POLNOČNI KLUB: SOSEDE SOSEDI, 12.00 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 BILO JE ..., 14.45 NEVERJETNO POTOVANJE ŽELV, DOK. FILM, 16.05 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.25 NA VRTU, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.30 OZARE, 18.40 OLIVJA, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ. NAD., 20.30 ZGODBE IZZA OBRAZOV: HELENA ŽIGON, DOK. SER., 21.05 DOBRI NASVETI, AM. FILM, 22.35 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.05 EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 23.25 MARCHLANDS, ANG. NAD., 0.15 OZARE, 0.20 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

SOBOTA, 28.01.2012, II. SPORED TVS

7.10 SKOZI ČAS, 7.20 MINUTE ZA ..., 7.55 POSEBNA PONUDBA, 8.25 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SKOKI, 10.25 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL: SMUK (Ž), 11.55 ALPSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SMUK (M), 13.45 MED VALOVI, 14.10 KNJIGA MENE BRIGA, 14.35 LONDONSKI VRTILJAK, 15.10 UMETNOSTNO DRSANJE - EVROPSKO PRVENSTVO, 17.05 NOGOMETNI MAGAZIN UEFA, 17.30 ŠPORTNI MAGAZIN, 18.00 NAMIZNI TENIS: ODPRTO PRVENSTVO SLOVENIJE, 20.35 UMETNOSTNO DRSANJE - EVROPSKO PRVENSTVO: ŽENSKES - PROSTI PROGRAM, 22.30 OSEBNOST PRIMORSKE 2011, 23.45 SOBOTNA GLASBENA NOČ: NOVI ROCK, 1.15 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 3.00 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 29.01.2012, I. SPORED TVS

6.35 EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 MOJSTER MIHA, RIS., 7.10 POKEC, RIS., 7.15 PINGU - PINGVIN, 7.20 PENELOPA, 7.25 TIMI GRE, 7.35 KAJETAN IN PLAVI LISJAK, RIS., 7.45 VETERINAR JOC, RIS., 7.55 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 8.05 FRANČEK, RIS., 8.20 JANEZEK IN SAMUEL, RIS., 8.25 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 8.35 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 8.45 PALČEK DAVID, RIS., 9.15 MALA KRALJICA, RIS., 9.25 SMRKC, RIS., 9.45 BALI, RIS., 10.00 KUHANJE? OTROČJE LAHKO!, RIS., 10.20 POLNA HIŠA ŽIVALI, 10.55 NA OBISKU, 11.20 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NOČ MODRJIJANOV 2011, 15.10 PRVI IN DRUGI, 15.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 16.00 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 18.40 GREGOR IN DINOZAVRI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 BOB LETA 2011, 21.20 ODKRIVANJE SKRITEGA SPOMINA ANGELE VODE, DOK. PORTRET, 22.15 POROČILA, 23.00 SLOVENSKI MAGAZIN, 23.25 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 0.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.45 INFOKANAL

NEDELJA, 29.01.2012, II. SPORED TVS

7.40 SKOZI ČAS, 7.50 GLOBUS, 8.25 MLADI VIRTUOZI: PROKOFIEV GUITAR DUO, 9.00 NORDIJSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 10.35 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 11.55 TURBULENCA, 12.25 ALPSKO SMUČANJE - SV. POKAL, 14.30 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M), 16.05 NAMIZNI TENIS: ODPRTO PRVENSTVO SLOVENIJE, 16.55 ROKOMET - EVROPSKO PRVENSTVO (M): FINALE, 18.40 NAMIZNI TENIS: ODPRTO PRVENSTVO SLOVENIJE, 20.00 ŽREBANJE LOTA, 20.10 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 21.05 ŠEPETATI KONJEM, DOK. FELJTON, 21.35 1914-1918: TRUŠČ IN BES, DOK. ODD., 23.20 ČASOVNA BANKA, DOK. FILM, 23.35 CESAR, DOK. FILM, 0.05 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 30.01.2012, I. SPORED TVS

6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BALI, RIS., 10.20 VRTNI PALČEK PRIMOŽ, RIS., 10.35 BACEK JON, RIS., 10.40 IZ POPOTNE TORBE: NEKAJ SLADKEGA, 11.00 POLNA HIŠA ŽIVALI, 11.30 SPREHODI V NARAVO: ZIMZELENKE, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.55 MED VALOVI, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 PRVI IN DRUGI, 16.00 ODKRIVANJE SKRITEGA SPOMINA ANGELE VODE, DOK. PORTRET, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 DUHOVNI UTRIP, 17.40 POGLED NA ..., 17.50 ANICA: ANICA IN VELIKE SKRBI, OTR. NAN., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00

ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OPUS, 23.35 GLASBENI VEČER: FESTIVAL SEVIQČ BREŽICE: JACOBUS GALLUS CARNIOLUS - KOMORNI ZBOR RTVS & LES FAVORITES, 0.25 DUHOVNI UTRIP, 0.40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL

PONEDELJEK, 30.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.20 DOBRO JUTRO, 14.05 SVALBARD - ŠPICE SPITZBERGNA, DOK. FILM, 14.55 SOBOTNO POPOLDNE, 16.20 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 17.00 ČRNO-BELI ČASI, 17.20 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.50 GREMO NA SMUČI, 18.20 POVRAATNA VOZOVNICA, DOK. ODD., 18.55 PEKLENSKI IZBOR, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: VAN GOGH V BESEDI IN SLIKI, DOK. ODD., 20.50 NA UTRIP SRCA: FRANZ LISZT - LETA ROMANJA, NEMŠ. FILM, 21.55 NEVARNI POSNETKI, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.25 PEKLENSKI IZBOR, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 31.01.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 ROLI POLI OLI, RIS., 10.20 ANČINE NOGIČE, RIS., 10.30 PENELOPA, RIS., 10.35 PINGU - PINGVIN, RIS., 10.40 STUDIO KRŠKRAŠ: VSE JE ENKRAT PRVIČ, 11.25 IZ POPOTNE TORBE: POTEPO PO MONGOLJI, 12.00 POROČILA, 12.05 PRVI IN DRUGI, 12.20 OPUS, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 STUDIO CITY, 14.30 BABILON.TV: KAZNOVANJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KNJIGA MENE BRIGA, 16.00 SVETO IN SVET V KAJ VERUJEMO?, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 UGRIZNIMO ZNANOST, 17.40 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.55 ANICA, OTR. NAN., 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TARČA, 21.00 MEJA SPRAVE: ZAMERA ARMENCEV V TURČIJI, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 GLOBUS, 23.35 IZGUBLJENI POSNETKI DRUGE SVETOVNE VOJNE: NA BOJNIH POLOŽAJIH, DOK. ODD., 0.20 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.35 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 0.50 DNEVNIK, 1.20 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL

TOREK, 31.01.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.20 DOBRO JUTRO, 13.05 PEKLENSKI IZBOR, 13.55 BLEŠČICA, 14.30 BILO JE ..., 15.30 NA OBISKU, 15.55 ZGODBE IZZA OBRAZOV: HELENA ŽIGON, DOK. SER., 16.25 NA VRTU, 16.50 MOSTOVI - HIDAK, 17.25 GLASNIK, 17.55 KOŠARKA (M), EVROPSKI POKAL: KRKA - SPARTAK, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 MUZIKAJETO: CUBISMO, 20.30 PRI PEARSONOVH, AM. NAN., 20.55 SREČNO POT NEDIM, KRATKI FILM, 21.10 LIBANON, IZRAELSKI FILM, 22.40 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 01.02.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARČI HLAČEK: BELI MEDVEDI, RIS., 10.30 RISANKA, 10.50 RIBIČ PEPE: VSI ŠPORTAMO, OTR. NAN., 11.10 ZLATKO ZAKLADKO: V ŽIČKI KARTUZIJI, 11.25 ENID BLYTON - PUSTOLOVŠČINE, 12.00 POROČILA, 12.05 MEJA SPRAVE: ZAMERA ARMENCEV V TURČIJI, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.25 DUHOVNI UTRIP, 14.40 ČRNO BELI ČASI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 UGRIZNIMO ZNANOST, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.20 GLOBUS, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.25 TURBULENCA, 17.55 ANICA, OTR. NAN., 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, 19.30 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 FILM TEDNA: BOY, NOVOZELANDSKI FILM, 21.25 SESTRICA, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRAVA IDEJA!, 23.35 TURBULENCA, 0.05 ZDRAVNIČIN DNEVNIK; MOŠKI SO NAJBOLJŠE ZDRAVILLO, NEMŠ. NAD., 0.55 DNEVNIK, 1.25 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

SREDA, 01.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 11.00 DOBRO JUTRO, 14.00 Z BRUCEOM PARRYJEM PO AMAZONIJI, DOK. SER., 15.10 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO?, 16.25 MUZIKAJETO: CUBISMO, 17.00 SLOVENCI PO SVETU, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 MEJA SPRAVE: ZAMERA ARMENCEV V TURČIJI, DOK. FILM, 18.55 GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 LONDONSKI VRTILJAK, 20.30 ŠPORTNI IZZIV, 21.00 ŠPORT, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 SLOVENSKA JAZZ SCENA: BRATKO BIBIČ & THE MADLEYS - UTRINKI Z DOMAČEGA VRTA, 23.15 GLASBENA ODDAJA, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 02.02.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PALČEK DAVID, RIS., 10.30 MAMA MU IN VRAN, RIS., 10.40 KARLI, RIS., 10.45 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 10.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.35 SAMA NA POT, DOK. FILM, 12.00 POROČILA, 12.10 SLOVENSKI VODNI KROG: IŠKA, DOK. NAN., 12.30 UGRIZNIMO ZNANOST: RAZSTRELIVU NA SLEDI, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TARČA, 14.25 ŠEPETATI KONJEM, DOK. FELJTON, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 SRČNE VEZI, FR. NAD., 17.55 EVROPSKI MAGAZIN, 18.10 UNIVERZA, 18.40 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SPRINT (M IN Ž), 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 GOSPA BÖHM JE REKLA NE, NEMŠ. FILM, 21.25 FRANCOIS VILLON, TAT. MORILEC, POET, FR. FILM, 22.55 KAM IN NAZAJ: V NAS BOG NE VERJAME VEČ, AVST.-NEMŠ. NAD., 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 02.02.2012, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.20 DOBRO JUTRO, 12.55 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SPRINT (M IN Ž), 14.30 BOB LETA 2011, 15.50 MLADI VIRTUOZI: PROKOFIEV GUITAR DUO: NEJC KUHAH IN MAK GRGIČ, 16.25 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 SRČNE VEZI, FR. NAD., 17.55 EVROPSKI MAGAZIN, 18.10 UNIVERZA, 18.40 NORDIJSKO SMUČANJE - SVETOVNI POKAL: SPRINT (M IN Ž), 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 GOSPA BÖHM JE REKLA NE, NEMŠ. FILM, 21.25 FRANCOIS VILLON, TAT. MORILEC, POET, FR. FILM, 22.55 KAM IN NAZAJ: V NAS BOG NE VERJAME VEČ, AVST.-NEMŠ. NAD., 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

POPRAVEK

Ob naštevanju urednikov Zbornika soboškega muzeja 16 - 17 (Porabje, št. 2, 12. januar 2012), sem nehote izpustil, ob naštetih, tudi večletnega urednika te publikacije, dr. Janeza Balazica, na kar me je prijazno opozoril. Za napako se uredniku Janezu Balazicu in bralcem opravičujem!

Ernest Ružič

POZVANJE

Imate doma stare djablane, pa navejte, kak bi je lejko obnovili, ka aj znauva rodijo?

Pridite na delavnico, stero organizira Razvojna agencija Slovenska krajina v okviru projekta »UPKAČ«, ki se financira s sredstvi ESRR v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Madžarska 2007-2013, pa boste vse zvedali.

Delavnica baude 28. januara na Gorenjom Seniki.

Strokovnjaki do nam povedali, kak moremo delati z djablanami, pokazali pa do tau tō, kak se te drejve obrzavajo v zimskom časi, ka aj v geseni lepši pa baukši pauf mamō.

Na delavnico čakamo tiste tō, steri bi se zdaj dali za tau delo.

Delavnica se začne ob 10. vōri. Srečali se bomo v jedilnici na Gorenjom Seniki.

Radio Monošter

Tel. (36 94) 554-126

FM 106,6 MHz
FM 97,7 MHz

Vsakši den: 12.00 - 16.00

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Kukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB